

ПЛАН И ПРОГРАМА ПО ПЕДИЈАТРИСКА ГАСТРОЕНТЕРОХЕПАТОЛОГИЈА

Област на супспецијализација	Педијатриска гастроентерохепатологија
Звање со кое се стекнува по завршување на супспецијалистичкиот испит	Супспецијалист по педијатриска гастроентерохепатологија
Траење на супспецијализацијата	2 години (24 месеци)

Супспецијализацијата по педијатриска гастроентерохепатологија се изведува на Клиниките и Институтите на Медицинскиот факултет во Скопје.

Потребно е најмалку 1,5 година искуство од клиничка гастроентерохепатологија, од ова максимум 6(шест) месеци адултна гастроентерохепатологија.

- Супспецијализантот треба да се запознае со сите дијагностички процедури што се на располагање, со современата литература и современото клиничко истражување.
- Не мора да биде експерт во сите гранки на гастроентерологијата, хепатологијата и клиничката нутриција.
- Тренингот мора да се одвива во повеќе од една институција.
- Препорачливо е, но не и задолжително, најмалку 4 месеци престој во институција во странство.

Супспецијализацијата е поделена во четири (4) семестри. За секој семестар постои точно одредена програма за работа во однос на теоретскиот и практичниот дел (теоретска настава, предавања, практични вежби и семинари).

Компоненти на супспецијализацијата:

1. Клиничка гастроентерохепатологија

Квалитетна супспецијализација треба да вклучи експозиција на сите чести гастроентерохепатолошки болести во детската возраст, вклучувајќи ги хепатобиларните болести, клиничката нутриција и цистичната фиброза.

Се очекува кандидатот да добие искуство од прва рака во употребата и интерпретацијата на најчесто користените лабораториски тестови на гастроентерохепатолошката функција.

2. Опции

Се препорачува да се добие искуство во неколку други специјалности и полиња. Овде се вклучени, но не е ограничено само со нив: инфективни болести, патоанатомија, имунологија, цистична фиброза, молекуларна биологија, црнодробна трансплантација., дијагностички имиџинг техники (патофизиолошки и РТГ техники), детска психијатрија.

3. Стекнување на вештини за неопходни процедури

- Фиброоптичка флексибилна горна гастроинтестинална ендоскопија
- Колоноскопија
- Црнодробна биопсија
- Компјутеризирана 24 - часовна рНметрија на дистален езофагус

4. Пожелно е стекнување на вештини за одредени процедури

- Перкутана ендоскопска гастростома
- Ендоскопско поставување на туби за исхрана
- Запознавање со ендоскопска ретроградна холангиопанкреатографија - ЕКСР
- дилатација на стриктура
- техника и интерпретација на гастроинтестинална манометрија

Се препорачува учество и запознавање со соодветни истражувачки методологии (клинички и лабораториски). Успехот од оваа активност треба да резултира со публикација или доказ за прифаќање на најмалку еден или повеќе труда во соодветен часопис.

Кандидатите се охрабрани да добијат признание за нивните истражувачки активности, со запишување на постдипломски студии (магистерски или докторски студии).

ИНСТИТУЦИИ КАДЕ МОЖЕ ДА СЕ СПРОВЕДУВА СУСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈАТА

Центрите во кои ќе се изведува супспецијализацијата по педијатриска гастроентерохепатологија треба да имаат:

- два или повеќе педијатриски гастроентерохепатолози во терцијалната дејност (Клиника за детски болести)
- да дијагностицираат и лекуваат пациенти со гастроентеролошки, хепатобилијарни болести, болести на пореметена исхрана итн.
- опрема за изведување на фиброоптичка флексибилна горна гастроинтестинална ендоскопија, колоноскопија, ултразвучен апарат, иследувања од нуклеарната медицина
- лабораторија за функционална проценка на ГИТ (тестови на апсорпција, иследувања на панкреасна функција итн.)
- опрема за испитување на гастроезофагеален рефлукс, вклучувајќи компјутеризирана 24 - часовна рНметрија на дистален езофагус

Кандидатите се задолжени редовно да ја посетуваат теоретската и практичната настава. За секој кандидат е одреден ментор, кој е одговорен за координација на наставата. Менторот, истотака, ја следи активноста на кандидатот, процесот на едукацијата, учеството во одделни дијагностичко - терапевтски процедури и други активности.

Проценката на знаењето се врши пред одредена комисија.

- да се подготви и предаде за печатење еден или повеќе труда во РЕЕК КЕУШХУЕБ часопис.
- кандидатот да присуствува или учествува на еден годишен научен собир од ГЕ здружение, во тек на двете години или други собири од интерес за истражувањето
- да води дневник за изведување процедури и стекнување вештини за НИВ

- значаен број на изведени ендоскопии и колоноскопии, хепатални биоисии, под супервизија, за кандидатот да стекне компетентност и да добие акредитација од соодветното тело.

Проценката на знаењето се врши пред одредена комисија. Испитот се состои од усмен дел, практично учество или изведување на некоја дијагностичка процедура. Со завршување на испитот, кандидатот добива Уверение - супспецијалист по педијатриска гастроентерохепатологија.

Планот за супспецијализација опфаќа теоретска настава, практична настава, клиничко искуство во водење на болни во стационари и амбулантски услови. Во теоретската и практичната настава вклучени се и експерти од други Клиники и Институтути - Клиника за гастроентерохепатологија, Клиника за детска хирургија, Клиника за инфективни болести, Институт за патофизиологија, Институт за клиничка биохемија, Институт за радиологија, Институт за радиотерапија, Институт за патоанатомија, неонатолошкиот оддел, одделот за интензивна нега и терапија, центар за цистична фиброза, имунолошкиот оддел, при Клиниката за детски болести.

ПРОГРАМА ЗА СУСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА ПО ПГ

ПРВА година на супспецијализација -Прв семестар

теоретски дел - 20 часа

1. Специфичности на детската гастроентерохепатологија
2. Карактеристики на дигестивниот тракт во детската возраст
3. Анатомија и моторна активност на ГИТ
4. Гастроинтестинални знаци и симптоми
5. Иследувања на ГИТ
6. Протеин енергетска малнутриција
7. Исхрана во првата година од животот
8. Исхрана од втората година на животот до адолесценција (квантитативни и квалитативни промени)
9. Диетна исхрана (видови)

10. Парентерална исхрана
11. Имунологија на ГИТ
12. Генетика на ГИТ - заболувања
13. Метаболни заболувања на ГИТ
14. Акутна дијареа
15. Хронична дијареа
16. ГИТ хормони и медијатори
17. Секреција на гастроинтестиналниот тракт
18. Варење и апсорпција

практичен дел - 40 часа

- земање активно учество во дијагностичко - терапевтските процедури
- совладување на ултрасонографските и ендоскопските методи и абдоминална пункциона техника, компјутеризирана 24 - часовна рНметрија на дистален езофагус, хепатална биопсија
- водење на медицинска документација на хоспитализирани болни
- за секои пет (5) теоретски часа следи два (2) часа координирана дискусија по однапред одредена Тема
- тематска дискусија од одреден проблем по претходен договор со менторот

Втор семестар теоретска настава - 20 часа

1. Карактеристики на хумано млеко
2. Имунолошки особини на хумано млеко
3. Динамика на хумано млеко
4. Квантитативни и квалитативни промени на хуманото млеко на новородено и доенче
5. Адаптирани млека

6. Диететски адаптирани млека
7. Алергија на протеини на кравјо млеко
8. Алергија кон храна во детска возраст - клинички манифестации и механизми на настанување

ЕЗОФАГУС

1. Конгенитални аномалии
2. Структурни и функционални пореметувања
3. Инфламаторни заболувања
4. ГЕР болест ЖЕЛУДНИК
1. Развојни аномалии на гастер
2. Улкусна болест
3. гастритис
4. Инфекции со *Helicobacter pylori* ТЕНКОЦРЕВО
1. Ентеропатии
2. Целијачна болест
3. Инфективни ентероколити
4. Малапсорптивен синдром
5. Развојни аномалии
6. Хронични инфламаторни болести на црева
7. Синдром на кратко црево
8. Тврдокорна дијареа
9. Некротизирачки ентероколит

практична настава - 40 часа

- земање активно учество во дијагностичко - терапевтските процедури
- водење на медицинска документација на хоспитализирани болни

- за секои пет (5) теоретски часа следи два (2) часа координирана дискусија по однапред одредена тема

Втора година на специјализација-Трет семестар

теоретска настава - 20 часа

ДЕБЕЛО ЦРЕВО

1. Колити
2. Улцерозен колитис
3. Малформации на дебело црево
4. Мегаколон конг.
5. Полипи, дивертикулоза, фисура
6. Иритабилен колон
7. Перитонити
8. Акутен абдомен

ПАНКРЕАС

1. Тестови на егзокрината панкреасна секреција
2. Конгенитални аномалии на панкреас
3. Изолиран дефицит на панкреасни ензими
4. ScHшасHтапп - БЈатопH Sy
5. Акутен панкреатит
6. Хроничен панкреатит
7. Цистична фиброза

практична настава - 40 часа

- земање активно учество во дијагностичко - терапевтските процедури
- водење на медицинска документација на хоспитализирани болни
- за секои пет (5) теоретски часа следи два (2) часа координирана дискусија по однапред одредена тема

Четврти семестар

ЦРНДРОБ

1. Морфолочки специфичности на хепатобилијарниот систем кај деца
2. Анатомија на црн дроб и жолчни патишта
3. Дијагностички тестови на црнодробната функција
4. Метаболизам на билирубин
5. Директни хипербилирубинемии
6. Индиректни хипербилирубинемии
7. Неонатални хепатити
8. Малформации на билијарното стебло
9. Имунологија на црн дроб
10. Лекови, токсини и црн дроб
11. Метаболни заболувања на црн дроб
12. М. \УПсоп
13. Портална хипертензија
14. Цироза на црн дроб
15. Црн дроб и системски болести
16. Акутни хепатити
17. Хронични хепатити
18. Тумори
19. Акутна хепатална инсуфициенција
20. Холелитијаза
21. Холецистити
22. Примарен склерозантен холангит
23. Автоимуни хепатити

24. Трансплантација на црн дроб

25. Ехинококоза на црн дроб

практична настава - 40 часа

- земање активно учество во дијагностичко - терапевтските процедури
- водење на медицинска документација на хоспитализирани болни
- за секои пет (5) теоретски часа следи два (2) часа координирана дискусија по однапред одредена тема

Практичната настава се изведува:

- **14 (четринаесет) месеци** на Клиниката за детски болести (оддел за гастроентерохепатологија, оддел за имунологија и центар за цистична фиброза)
- **6 (шест) месеци** на Клиниката за гастроентерохепатологија (адултна гастроентерохепатологија)
- **1 (еден) месец** - Клиниката за инфективни болести
- **1 (еден) месец** - Клиника за детска хирургија
- **1 (еден) месец** - Институт за радиологија
- **1 (еден) месец** - Институт за патофизиологија